

מסורת הש"ס

(א) [מוספתא פ"ב,]
(ב) [מוספתא קדושין פ"ה
ע"ש,] א [וגליל טו: מה.
קדושין ע"ג,] (ד) [מוספתא
קדושין פ"ה,] (ה) [כתובות
פ"א: קדושין סה: א,] ג [גיטין
לט. כ"ק יב. כ"ב סח. קג,]
(ו) גיטין מ: [תמורה ח,]
(ז) [ורק"ה כ"ב ד' קטח ע"א
אמ"י,] (ח) [וע' היטב מוס'
לעיל סב: ד"ה והטעם,]

גליון הש"ס

תוס' ד"ה פני וכו'. דלא
סבבה דעתה וכו'. וי"כ
הרשב"א כ"ב ד' קטח ע"א
ד"ה ורי"ג:

מוסף רש"י

ומטלטלי משתעבדי
לכתובה. ור"מ היא
דאמר במסכת כתובות
בהאשה שפלו לה נכסים
(פ:) גבי שומרת יבם
שכתובתה על נכס צלה
הראשון הניח אחי מעות
ילקח בהם קרקע והוא
משתעבד לכתובה (קדושין
סח.) כהנת שנתעבר
ולדה בולד שפחתה.
ואין ידוע אי זה כול ואי זה
אלו אוכלין בתרומה.
שניהם ממה נשקף דמד
כח ועד עכ"ל כהן (גיטין
מב.)

נושאים על האנוסה פרק אחד עשר יבמות צמ.

עין משפט
נר מצוה

י"א א מ"י פ"ח מהל'
יבם ה"ד טו"ש ע'
אה"ע ס"י קטו ס"ה:
ב ב מ"י שם ה"ה
טו"ש ע"ש ס"י ו:

תוס' חד מקבאי

ת"ד יש מוכר את אביו
להגבות [אמן] כתובתה
כיצר ישראל שלקח [עבד]
ושפחה מן השוק ולהן
בן ושוחר השפחה ונשאה
ועמד וכתב כל נכסיו
לכנה נמצא זה מוכר
אביו לגבות כתובתה.
וכולה ר"מ היא והא
קמ"ל מטלטלין משתעבדי
לכתובה איבעית אימא הא
קמ"ל דעבדו כמקרקעי
דמי. הא מתני' דלא
כחלכטא היא דקמ"ל
הלכה (ב) אין גובין מן
העבדים. מהו מוכר? מינה
דמתנת שכ"מ במטלטלין
כירוש' שויה רבנן ובי"ח
גובה מהן לפי תקנת
הגאונים שתקנו לגבות
לכ"ח מטלטלין דיתמי
ולא (ט) במתנת ש"מ
דין מתנת בריא לו
שלא יתא ב"ח גובה
ממנו דקמ"ל עשה שורו
אפוהיקי ומכור אין ב"ח
גובה הימנו. דהא דאי
(גובה) [כתב] כל נכסיו
לכנה ודאי מתנת ש"מ
הוא דאי הויה מתנת בריא
לר"מ דאמר מטלטלין
משתעבדי לכתובה היכי
גבינן כתובה ממטלטלין
לכתור ידחיבננו (במתנה)
דהא אפי' באפוהיקי קמ"ל
(א) עשה שורו אפוהיקי
אין בעל חוב יכול
לגבות הימנו אלא לאו
ש"מ מתנת שכ"מ היא
וש"מ דכירושא שויה
רבנן למיגבה מינה לבי"ח
וכשעשה לה אפוהיקי
נמי לא מצית מוקמת
לה דאי"כ אפי' לרבנן
נמי דאמ' מטלטלין לא
משתעבדי לכתובה מוכר
את אביו לגבות כתובתה.
ואיכא לדחוקי לר"מ
דאמר מטלטלין משתעבדי
לכתובה אפי' מיתמי
לכתיבה ב"ח האשה שנפלו
לה נכסים הני נמי
משתעבדי מן הלקוחות:

(א) כן איתא בב"ב (קטח) דר"י
סבר דלאן גובין מן העבדים.
(ב) כ"ל ולא הויה מתנת בריא
לחם דית' מתנת בריא לא
הויה ב"ח גובה ממנו וכו'.
(ג) כ"ע דלא ה"ל עבד מיתמי
ועבד הא מהי אפוהיקי
וכמנכר ש"מ וי"כ רבתי עמנו
במקור דלא מלין לאוקמי
שעשה לה אפוהיקי דל"כ
אפילו לרבנן נמי.

כתב ב' נכסיו לבנה ב'. בסמוך מוקי לה כר"מ דאמר מטלטלי
משמעדי לכתובה תימה לר"מ דבכל דוכתא משמע דמיתמי
פליגי בהאומר בקדושין (דף סה:) גבי שנים שצאו ממדינת הים
וצילה עמיהן כו' דקאמר אשה גובה כתובתה מן הצילה ומוקי לה
כר"מ וכן גנדרים (דף סה:) גבי אפילו

אשה מוכר שער ראשך חייב אשה
ליתן לה כתובה שמע מינה מטלטלי
משמעדי לכתובה והא עיקר פלוגמיהו
בהאשה שפלו (כתובות ד' פ: ושם)
גבי הניח אחיו מעות כו' דפליגי התם
ר"מ ורבנן אי משמעדי לכתובה או
לא משמע דיתמי פליגי אצל מיתמי
מודו רבנן דמשמעדי כמו צנעל
חוז דאפילו מגלימא דעל כתפיה
ואר"ת דיצט במקום אחיו קאי והוי
כמיתמי אצל מיתמי אפילו רבי מאיר
מודה דלא משמעדי וכן נראה
לר"י דאי לר"מ מיתמי נמי אית ליה
דמשמעדי א"כ סברת ר"מ הפוכה
מדרבנן דלרבנן כתובה גרועה מצי"ח
דמטלטלי לא משמעדי לכתובה אפי'
מיתמי וצ"ח אפי' מגלימא דעל
כתפיה ולר"מ עדיפא דאפילו מטלטלי
דיתמי משמעדי לה ולצ"ח לא
משמעדי אלא ודאי לכ"ע מטלטלי
דיתמי לא משמעדי לכתובה ומיהו
קשה דהכא משמע דמטלטלי דמתנה
משמעדי לר"מ ומתנה אלימא מיתמי
דשטרט שאין צו אחריות לא גבי
ממקבל מתנה דמשמע צפ"ק דצ"ח
(דף יב:) דתנן מלא שטר שאין צו
אחריות נכסים יחזיר ולא חיישין
שמה יעשה קנויאל על מקבל מתנה
ואילו מיתמי אפי' מלוה על פה קמ"ל
(ב"ב דף קטו.) דגבי ואר"י דהכא
במתנת ש"מ איירי דגרועה כגון
ירושא אצל ממנת צריא לא גביא
וכן משמע צ"ס נוחלין דקאמר מה
ירושא דלאורייתא אלמנתו חנונית
מנכסיו מתנת ש"מ דרבנן לא כ"ש
ולפי מה שתקנו דגובה אשה לכתובה
ממטלטלי דיתמי כ"ש דגביא ממטלטלי
דמתנת ש"מ אצל ממנת צריא
דעדיפא לא תקינו שמגבה:

מני ר' מאיר היא דאמר מטלטלי
משמעדי לכתובה. אע"ג

דבכל דוכתא אמרינן הוקשו עבדים
לקרקעות הכא יש לחושצט כמטלטלי
ל"ל סמכה דעתה עילוייהו לפי
שמתים וצורחים וללישנא דחשיב לכו
מקרקעי סבר דסמכה דעתה עילוייהו
כמו קרקעות:

ספק אשת אחיו ואשת בן אחיו.
אמר"י צירושלמי זאת אומרת
מותר לאדם לישא אשת בן אחיו פי'
אע"פ שיכול לצא לידי ביטול מלות

יצמין אם ימות ותפול לפני (א) האחין אפי"ה מותר מכאן יכול להיות
רואה לפירוש ריב"ז שפי' בהבא על יצמתו (לעיל סב:) והנושא בת אחותו
דוקא בת אחותו אצל בת אחיו אין עושה כ"כ מזה דמבטל מלות יצמין':
ואין

ומש"ה קמ"י עבד משועבד לכתובה דר"מ סבר מטלטלים משמעדי לכתובה במק' כתובות צפ' האשה שנפלו (ד' פ:) דקתני הניח התלושים
מן הקרקע כו': **בית"ר** לגבי הכלה דאי: אחד. לאשת בן הכלה דאי: אחד. מן התערובות חולץ תהלה ואח"כ מייצב השני ממ"י אם יצמתו היא הרי
עובד ואם אשת בן אחיו חלץ לה יצמה ומותר לו: **אובלין** בטרומה. אחד כהן ואחד עבד כהן: **חולקין חלק אחד.** מפרש בגמ' (ע"ג:)

יש חולץ לאחותו מספק. אע"פ שהיא מממש עשרה נשים הפטורות
צרותיהן וכן לבתו ואמנו: **אמו ואשה אחת.** שילדו שני זכרים במחצא
והוא א' מהן ולהן שני זכרים ודאין כגון רחל אשת יעקב שהיה לה
יוסף ממנו וחנה אשת ראובן שהיה לה חזרון ממנו וחזרו וילדו שני

זכרים במחצא ומתו יעקב וראובן
וצא יוסף צנה של רחל ונשא חנה
אמו של חזרון וחזרון נשא את רחל
ומתו יוסף וחזרון ונפלו לפני
התערובות רחל לפני צנה של חנה
שהוא אחי חזרון וחנה לפני צנה של
רחל שהוא אחי יוסף ומתוך שאין
ידוע מי צנה ומי יצמה צריכה חליצה
משניהן נמצא כל אחד ואחד חולץ
לאמו מספק: ה"ג **לאחותו מספק**
כיצד אמו ואשה אחת שילדו שני
נקבות במחצא ועמדו שני אחים מן
האב ונשאום חולץ לשניהן נמצא

חולץ לאחותו מספק. כך שנויה במוספ'
(דמילתין פ"ב ה"ב.) אמו שילדה מאיש
אחר שנשא לה לאחר מיתת אביה וילדה
עם אשה אחת שמהן שתי נקבות
ואין ידוע איזו בת לאמו אם ועמדו
שני אחים שהיו לזה מאביה שלא מאמו
ונשאום לשתי הנקבות הללו המערובות
ונפלו שמהן לפני זה ליצום ואחת
מהן אחותו מאמו ואילו היה מכירה
לא היתה צריכה חליצה ועכשיו שאין
מכירה שמהן צריכות חליצה. לישנא
אחרתא וצאו אחיהן שלא מאותה
האם ונשאום אחיו של ראובן נשא
אחת ואחיו של חזרון נשא אחת
ראובן חולץ לאשת אחיו וצא אחת
היא וכן חזרון ז"ו שמעת"י ולצ"י
מנגמ"ס צ"ה דהא שמה לאו אחותו
היא והכי צריכי ליה למימר זה חולץ
לספק אחותו וזה חולץ לספק אחותו
אצל לאחותו מספק משמע שחלץ ודאי
לאחותו מחמת ספק שצידו: **אסו**
ואשה אחת. אשת ראובן ואשת
כלב שילדו שתי נקבות במחצא נמצאת
האחת בתו וצאו (אחיהן אחי הצעלים
הם) שני אחי ראובן ונשאום נמצא
ראובן חולץ לבתו מספק שמהן
צריכות חליצה ואם היה מכיר בתו
היתה פטורה ואם שני אחי כלב
נשאום הרי כלב חולץ לבתו מספק.
ולשון מור"י אחיו של ראובן נשא
אחת ואחיו של כלב נשא אחת ראובן
חולץ לאשת אחיו ואע"פ שספק בתו
היא וכן כלב ולא היינו נמי חולץ
לבתו מספק אלא חולץ לספק בתו:
אחד עובד כוכבים ואחר גר. דבנים
שילדה בעודה תחת ידי העובד
כוכבים המוכרה הרי עבדים דקמ"ל
בהחולץ (לעיל מו.) אין תקנו"ה אם
קונים מהם ולא הם מכס ולא הם

קונים זה מזה: **שחרר אם השפחה.** והרי היא ישראלית וצא עליה
העבד הולד ממזר: **ולאס בן.** ולא קנה את הבן: **ועבד לו כל**
נכסיו. ומת והרי אמו מובעת כתובתה מן הנכסים: **כולה ר"מ היא.**

הא מתניתא בברייתא דיש מוכר ר"מ נמי אמרה וסיפא דקמיתא היא
ומש"ה קמ"י עבד משועבד לכתובה דר"מ סבר מטלטלים משמעדי לכתובה במק' כתובות צפ' האשה שנפלו (ד' פ:) דקתני הניח התלושים
מן הקרקע כו': **בית"ר** לגבי הכלה דאי: אחד. לאשת בן הכלה דאי: אחד. מן התערובות חולץ תהלה ואח"כ מייצב השני ממ"י אם יצמתו היא הרי
עובד ואם אשת בן אחיו חלץ לה יצמה ומותר לו: **אובלין** בטרומה. אחד כהן ואחד עבד כהן: **חולקין חלק אחד.** מפרש בגמ' (ע"ג:)